

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Terate® 2541V aromatic polyester polyol

Volgens EU-richtlijn 2006/1907/EC

1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET PREPARAAT EN VAN DE ONDERNEMING

Identificatie van de stof of het preparaat	Terate® 2541V aromatic polyester polyol
versienr.	1.0
SDS nummer	3513
Revisiedatum	19-Feb-2009
Identificatie van de onderneming	INVISTA Resins & Fibers GmbH Philipp-Reis-Strasse 2 D-65795 Hattersheim, Germany
Telefoon in noodgevallen	2E
Algemene gegevens	2E e-mail: SDS@INVISTA.COM

Productgebruik

scheikundig tussenproduct

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

Regulatory status

Geen gevaarlijke stof op preparatie volgens Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG

Veiligheidsaanbevelingen

Kan huid- en oogirritatie veroorzaken bij gevoelige personen.

Indien verwarmd:

De dampen kunnen met lucht kunnen dampen een ontplofbaar mengsel vormen.

Veroorzaakt ernstige brandwonden.

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

Bestanddelen	CAS nr.	Concentratie	EG-Nr.	Indeling
AROMATIC POLYESTER POLYOL	Fabrikant-specifiek (proprietary)	65 - 85 %		
DIETHYLENE GLYCOL	111-46-6	< 15%	203-872-2	Xn, R22
TRIS (BETA-CHLOROPROPYL) PHOSPHATE	13674-84-5	< 8%	237-158-7	Xn, R21/22
POLY (OXY-1,2-ETHANEDIYL), ALPHA-HYDRO-OMEGA-HYDROXY-	25322-68-3	< 5 %	500-038-2	

Toelichting op de samenstelling

Voor de volledige tekst van de R-zinnen waarnaar in deze sectie wordt verwezen zie Sectie 16.

4. EERSTEHULPMAATREGELEN

Inademing

In de frisse lucht brengen. Als het slachtoffer niet ademt dient kunstmatige ademhaling toegepast te worden. Begin de kunstmatige ademhaling met behulp van een zakmasker met een klep in één richting of ander geschikt medisch ademhalingsapparaat. Een arts raadplegen na een aanzienlijke blootstelling.

Aanraking met de huid

Met zeep en water wassen. Roep medische hulp in als irritatie zich voordoet of aanhoudt.

Hete producten onmiddellijk onderdompelen, of het aangetaste gebied met grote hoeveelheden koud water spoelen om de hitte te verdrijven. Verwijdering van verhard, gesmolten materiaal van de huid vereist medische hulp. Onmiddellijk medische hulp inschakelen.

Aanraking met de ogen

Spoel onmiddellijk de ogen gedurende minstens 15 minuten met ruim water. Indien irritatie aanhoudt dient medische hulp verkregen te worden.

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Terate® 2541V aromatic polyester polyol

Volgens EU-richtlijn 2006/1907/EC

Inname

Laat het slachtoffer de mond grondig spoelen met water. Geen braken opwekken zonder medisch advies. Als braken natuurlijk plaatsvindt, dient het slachtoffer voorover gebogen te worden om het gevaar van aspiratie te voorkomen. Medische verzorging is vereist.

Algemeen advies

Contact met gesmolten materiaal kan thermische brandwonden veroorzaken.

Indien men zich onwel voelt een arts raadplegen (indien mogelijk het etiket tonen).

Opmerkingen voor de arts

De symptomen kunnen vertraagd optreden. Het slachtoffer warm houden. In geval van ademnood zuurstof toedienen.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

Algemene brandgevaaren

Vermijd afvloeiing in regenwaterriolering en sloten die naar waterwegen afvoeren.

Gevaarlijke verbrandingsproducten

Bij afbraak stoot dit product koolmonoxide, kooldioxide en/of koolwaterstoffen met een laag moleculair gewicht uit. Bij ontbinding van dit product kunnen fosforoxiden vrijkomen. Waterstofhalogeniden.

Geschikte blusmiddelen

Droge chemische stof, CO₂, waterspray of normale schuim.

Blusmiddelen die om veiligheidsredenen niet mogen worden gebruikt

Gebruik geen waterstraal.

Ongewoon brand- en explosiegevaar

None known.

Bescherming van brandweerlieden

Draag volledige beschermende kleding, waaronder helm, onafhankelijk ademhalingsapparaat met positieve druk of drukafleding, beschermende kleding en gezichtsmasker.

6. MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen

Alle ontstekingsbronnen verwijderen. Zorg voor voldoende ventilatie. Beschadigde containers of gemorste stof niet aanraken tenzij een passende beschermende kleding gedragen wordt.

Reinigingsmethoden

Gebruik niet-brandbare materialen zoals vermiculiet, zand of aarde om het product op te nemen en in een container te plaatsen voor verwijdering op een later tijdstip.

Nooit gemorst materiaal in de originele containers terugsturen om opnieuw te gebruiken. In geschikte en gesloten containers bewaren voor verwijdering.

Reinigen overeenkomstig alle toepasselijke reglementeringen.

7. HANTERING EN OPSLAG

Hantering

Vermijd aanraking met huid en ogen. De gesmolten stof kan brandwonden veroorzaken. Wees voorzichtig met het gesmolten materiaal. Gas/rook/damp/spuitnevel niet inademen. Maatregelen nemen om het ontstaan van elektrostatische lading te voorkomen. Volg alle instructies op het MSDS/etiket op, ook bij lege verpakkingen, want er kunnen resten van het product achterblijven.

Opslag

Verwijderd houden van warmte en ontstekingsbronnen. Houd de container droog. Op een goed geventileerde plaats bewaren. Opslaan op een koele plaats. Voorzichtig zijn bij hantering/opslag.

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Terate® 2541V aromatic polyester polyol

Volgens EU-richtlijn 2006/1907/EC

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

Blootstellingslimieten

OXYDIETHANOL

Denemarken

TWA 2.5 ppm

Ierland, United Kingdom

TWA 23 ppm

United Kingdom

STEL 69 ppm

Zwitserland

STEL 40 ppm

TWA 10 ppm

POLY (OXY-1,2-ETHANEDIYL), ALPHA-HYDRO-OMEGA-HYDROXY-

Zwitserland

TWA 1000 ppm

Technische maatregelen

Zorg voor een plaatselijke en algemene afzuigingsventilatie om de opbouw van dampen of nevels die vrijkomen bij de hantering van dit product effectief te verwijderen en te voorkomen.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bescherming van de ademhalingsorganen

Normaal gesproken niet benodigd. Een door goedgekeurde luchtzuiveringsrespirator met een organische-damp patroon of filterbus kan onder bepaalde omstandigheden worden toegestaan, als wordt verwacht dat de in de lucht

Geschikte ademhalingsuitrusting:

Ademhalingsmasker met combifilter voor damp/stofdeeltjes (EN 141).

Bescherming van de handen

Handschoenen bestand tegen oplosmiddelen (butylrubber).

Doordringbaarheidssnelheid: 120 min

Dikte: 0.5 mm

Bij het omgaan met hete materialen warmtebestendige handschoenen dragen.

Bescherming van de ogen

Aanraking met de ogen vermijden. Draag een beschermingsbril.

Huid- en lichaamsbescherming

Het gebruik van een ondoorlatend schort wordt aanbevolen.

Hygiënische maatregelen

Gebruiken volgens goede industriële hygiëne en veiligheid. Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en van diervoer. Handen wassen voor elke werkonderbreking en aan het einde van de werkdag.

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

kleur	Donker amber.
Vorm	Vloeistof.
Geur	Zoals esters.
Vlampunt	> 156 °C gesloten beker
Geurgrens	Niet bepaald
pH	5 - 7
Oplosbaarheid (H₂O)	te verwaarlozen

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Terate® 2541V aromatic polyester polyol

Volgens EU-richtlijn 2006/1907/EC

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

Stabiliteit

Stabiel onder normale omstandigheden.

Te vermijden omstandigheden

Blootstelling aan lucht of vocht gedurende aanhoudende perioden.
Thermische ontleding kan boven 120 °C optreden.

Gevaarlijke ontledingsproducten

Chloorwaterstofgas.

Gevaarlijke polymerisatie

Er wordt niet verwacht dat dit gebeurt.

Te vermijden materialen

Sterke zuren en oxidatiemiddelen, sterke basen, zuurchloriden en zuuranhydriden

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

Componentanalyse; LD50

Toxicologische Gegevens - Geselecteerde LD50 en LC50

TRIS (BETA-CHLOROPROPYL) PHOSPHATE	13674-84-5	Inhalation LC50 Rat: 5 mg/L/4H; Inhalation LC50 Rat: >17.8 mg/L/1H; Oral LD50 Rat: 500 mg/kg; Dermal LD50 Rat: >5000 mg/kg; Dermal LD50 Rabbit: 1230 mg/kg
POLY (OXY-1,2-ETHANEDIYL), ALPHA-HYDRO-OMEGA-HYDROXY- OXYDIETHANOL	25322-68-3 111-46-6	Oral LD50 Rat: 28 g/kg; Dermal LD50 Rabbit: >20 g/kg Oral LD50 Rat: 12565 mg/kg; Dermal LD50 Rabbit: 11890 mg/kg

Mutageniteit

Mutageniteit (Escherichia coli - terugmutatietest): Niet mutageen.

Mutageniteit (Salmonella typhimurium - terugmutatietest): Niet mutageen.

Toxiciteit - Plaatselijke effecten

Contact kan de ogen irriteren. Bestanddelen van het product kunnen in het lichaam binnendringen door absorptie door de huid.

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Terate® 2541V aromatic polyester polyol

Volgens EU-richtlijn 2006/1907/EC

OXYDIETHANOL

Toxicologische informatie

Het belangrijkste gevaar voor de gezondheid van diethyleenglycol is de het inslikken van grote hoeveelheden in een enkele dc. De dampdruk van diethyleenglycol is voldoende laag zodat toxische concentraties van de damp niet waarschijnlijk zijn bij kamertemperatuur.

Acute toxiciteit

Acuut LD50: 11890 mg/kg, konijn, Huid

Acuut LD50: 12565 mg/kg, Rat, Oraal

Chronische toxiciteit

Herhaalde opname kan stoornissen van het centrale zenuwstelsel, de lever en de nieren veroorzaken.

Subchronische toxiciteit

Lever- en nierletsel kan voorkomen.

Kankerverwekkendheid

Bij chronische blootstelling van meer dan 2% ontwikkelden sommige dieren goedaardige papillaire tumoren in de blaas. Deze tumoren worden verantwoordelijk geacht voor de vorming van calciumoxalaat stenen die mechanische irritatie veroorzaken en van een onmiddellijk carcinogeen effect op de blaas.

Mutageniteit

Mutageniteit (Salmonella typhimurium - terugmutatietest): Niet mutageen.

Ontwikkelingstoxiciteit

Veroorzaakt geen reproductieve of teratogene effecten aangezien indien geen parentale toxiciteit optreedt.

Aanraking met de ogen

Vloeistof is matig irriterend voor de ogen.

Aanraking met de huid

Lichte huidirritatie.

Doelorganen

Overmatige blootstellingen kunnen de gezondheid van de mens als volgt aantasten: Nierafwijkingen, Leverafwijkingen, Blaas.

TRIS (BETA-CHLOROPROPYL) PHOSPHATE

Acute toxiciteit

Acuut LD50: 1100 mg/kg, Rat, Oraal

Acuut LD50: > 2000 mg/kg, konijn, Huid

Acuut LD50: > 4.6 mg/l/4h, Rat, Inademing

Bij acute inademing: er werd geen mortaliteit vastgesteld bij ratten, bij het hoogst mogelijke concentratieniveau.

Aanraking met de ogen

Vloeistof is matig irriterend voor de ogen.

Aanraking met de huid

Lichte huidirritatie.

POLY (OXY-1,2-ETHANEDIYL), ALPHA-HYDRO-OMEGA-HYDROXY-

Acute toxiciteit

Acuut LD50: > 15000 mg/kg, Rat, Oraal

Acuut LD50: > 20000 mg/kg, konijn, Huid

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Terate® 2541V aromatic polyester polyol

Volgens EU-richtlijn 2006/1907/EC

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE

Milieu effecten

Ecotoxiciteit; Gegevens zoetwatervissen

OXYDIETHANOL 111-46-6 96 Hr LC50 Pimephales promelas: 75200 mg/L [flow-through]

Ecotoxiciteit; Gegevens microtoxiciteit

OXYDIETHANOL 111-46-6 15 min EC50 Photobacterium phosphoreum: 29228 mg/L

Ecotoxiciteit; Gegevens watervlo

OXYDIETHANOL 111-46-6 96 Hr EC50 water flea: 0.3 mg/L [Static]; 48 Hr EC50 Daphnia magna: 84000 mg/L

Ecotoxiciteit; Gegevens zoetwatervissen

TRIS (BETA-CHLOROPROPYL) 13674-84-5 96 Hr LC50 Brachydanio rerio: 56.2 mg/L [static]; 96 Hr LC50 Leuciscus idus: 180 mg/L [static]; 96 Hr LC50 Pimephales promelas: 98 mg/L [static]; 96 Hr LC50 Poecilia reticulata: 30 mg/L [static]

Ecotoxiciteit; Gegevens microtoxiciteit

TRIS (BETA-CHLOROPROPYL) 13674-84-5 30 min EC50 Photobacterium phosphoreum: 295 mg/L
PHOSPHATE

Ecotoxiciteit; Gegevens watervlo

TRIS (BETA-CHLOROPROPYL) 13674-84-5 48 Hr EC50 Daphnia magna: 63 mg/L
PHOSPHATE

Ecotoxiciteit - informatie over zoetwateralgen

TRIS (BETA-CHLOROPROPYL) 13674-84-5 72 Hr EC50 Scenedesmus subspicatus: 45 mg/L; 96 Hr EC50 Selenastrum capricornutum: 4 mg/L
PHOSPHATE

Ecotoxiciteit; Gegevens zoetwatervissen

POLY (OXY-1,2-ETHANEDIYL), 25322-68-3 24 Hr LC50 Carassius auratus: >5000 mg/L (PEG 200, 400, 800)
ALPHA-HYDRO-OMEGA-HYDROXY-

Ecotoxiciteit; Gegevens microtoxiciteit

POLY (OXY-1,2-ETHANEDIYL), 25322-68-3 15 min EC50 Photobacterium phosphoreum: 100000 mg/L (polymer unspecified)
ALPHA-HYDRO-OMEGA-HYDROXY-

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

Afvoerinstructies

Afvoeren volgens alle toepasselijke wettelijke voorschriften. Afval niet naar de riolering laten aflopen. Moet verbrand worden in een geschikte verbrandingsinstallatie met een vergunning afgegeven door de bevoegde instanties.

Afvalstoffenclassificatie

Afvalcodes moeten worden toegekend door de gebruiker, op basis van de toepassing waarvoor het product gebruikt is.

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

ADR

Niet gereguleerd als gevaarlijke goederen.

IMDG

Niet gereguleerd als gevaarlijke goederen.

IATA

Niet gereguleerd als gevaarlijke goederen.

Algemeen

De stof kan heet worden getransporteerd.

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

Internationale voorschriften

Geen gevaarlijke stof op preparatie volgens Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG

Duitsland

Gevaarklasse v. water WGK 1

16. OVERIGE INFORMATIE

Lijst van relevante R-zinnen

R21/22 Schadelijk bij aanraking met de huid en bij opname door de mond.
R22 Schadelijk bij opname door de mond.

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Terate® 2541V aromatic polyester polyol

Volgens EU-richtlijn 2006/1907/EC

Vrijwaringclausule

Dit Veiligheidsinformatieblad bevat een selectie van informatie over een specifiek INVISTA product of groep van producten. Deze informatie heeft alleen betrekking op het aangegeven product en aangegeven gebruik daarvan en is gebaseerd op de informatie die beschikbaar was op de datum van dit Veiligheidsinformatieblad. Aanvullende informatie kan benodigd zijn om ander gebruik van het product te evalueren, daaronder begrepen gebruik van het product in combinatie met elk ander materiaal of elk ander proces dan die welke specifiek zijn aangegeven in dit Veiligheidsinformatieblad. Informatie in dit Veiligheidsinformatieblad met betrekking tot enig risico dat kan worden geassocieerd met het product is niet bedoeld om aan te geven dat het gebruik van het product in een bepaalde toepassing noodzakelijkerwijs resulteert in enige blootstelling of enig risico voor werknemers of burgers in het algemeen. DIT VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD IS OPGESTELD OP GROND VAN REGELGEVING WAARIN BEPAALDE INFORMATIE IS AANGEWEEZEN DIE IN DIT VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD DIEN TEGEN WORDEN VERSTREKT. DIT VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD IS DERHALVE NIET BEDOELD ALS EN BEVAT GEEN COMPLETE OPGAVE VAN, NOCH IS HET EEN VERKLARING OF GARANTIE MET BETREKKING TOT, DE EIGENSCHAPPEN, GEBRUIKSMOGELIJKHEDEN, KWALITEIT, VERKOOPBAARHEID, GESCHIKTHEID VOOR EEN BEPAALD DOEL OF DE GESCHIKTHEID, VEILIGHEID, DOELMATIGHEID, RISICO'S OF INVLOED OP DE GEZONDHEID VAN HET PRODUCT, AL DAN NIET AFZONDERLIJK OF IN COMBINATIE MET ENIG ANDER PRODUCT GEBRUIKT, BEHALVE INDIEN EN VOOR ZOVER VEREIST DOOR HET TOEPASSELIJKE RECHT. Kopers en gebruikers van het product zijn ervoor verantwoordelijk vast te stellen dat het product geschikt is voor het voorgenomen gebruik en dat hun werknemers, en burgers in het algemeen, geïnformeerd worden over enig risico als gevolg van dergelijk gebruik. Niets van hetgeen is vermeld in dit Veiligheidsinformatieblad kan of mag worden opgevat als wijziging van enige van de commerciële voorwaarden waaronder INVISTA het product heeft verkocht, daaronder begrepen, maar niet beperkt tot, de voorwaarden die betrekking hebben op beider partijen respectieve rechten en verplichtingen met betrekking tot garanties, verhaalsrechten en vrijwa-ringen.

Kopers en gebruikers van het product dienen in het bijzonder al hun werknemers, vertegenwoordigers, tussenpersonen, wederpartijen, opdrachtnemers en hun werknemers en afnemers/klanten die het product gebruiken op de hoogte te stellen van dit Veiligheidsinformatieblad en elk aanvullend Veiligheidsinformatieblad of schriftelijke waarschuwingen die zij van tijd tot tijd van INVISTA ontvangen. Bovendien dienen kopers en gebruikers die van mening zijn of redenen hebben te geloven dat dit Veiligheidsinformatieblad of andere informatie die INVISTA aan hen heeft verstrekt, onjuist is of op enigerlei wijze voor enig doe ontoereikend, dan dienen zij INVISTA hiervan direct op de hoogte te stellen alsmede van de redenen van hun mening (bijvoorbeeld onderzoeken, gegevens, rapporten of incidenten etc.) zodat INVISTA in staat is te bepalen of aanpassing of aanvulling van dit Veiligheidsinformatieblad dan wel andere maatregelen aangewezen zijn. Het niet tijdig verschaffen van deze informatie door kopers of gebruikers zal worden beschouwd als een afstand doen door kopers of gebruikers van elke vordering en elk klacht- of vorderingsrecht, daaronder begrepen die welke zijn gebaseerd op een gesteld verzuim om te waarschuwen voor lichamenlijk letsel of schade aan het milieu of goederen in verband met of als gevolg van het gebruik van het product.

Deze disclaimer/exoneratie geldt voor zover het recht dat toestaat. Indien enig onderdeel van deze disclaimer/exoneratie in rechte ongeldig, niet naleefbaar of niet uitvoerbaar zou worden geacht, dan zal dat onderdeel geacht worden niet langer deel uit te maken van deze disclaimer/exoneratie en zullen de resterende onderdelen volledig geldig blijven.

SDS-gedeeltes geüpdate

Dit document heeft significante wijzigingen ondergaan en moet geheel worden doorgelezen.

Datum van uitgifte 19-Feb-2009